

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. Za odnośnienie do domu dopłaca się 28 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petirowy jednoznaczny na I koi. 1 mk. 50 fenigów, na II i III koi. 65 fenigów, na IV koi. 45 fenigów drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rekwizytów nadstawianych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESZCZOWA, ulica Pami Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

KUPIMY KASĘ KONTROLUJĄCĄ sześciocyfrową.

Oferty z ceną i szczegółowym opisem należy skierować pod adresem Tow. Akc. „Ludwik Spiegs & Syn”, Warszawa, Daniłowiczowska 74 16. 0194

Projekt ustawy wojskowej

Rząd wniósł do Rady Stanu projekt „Tymczasowej Ustawy Wojskowej”. Streszczenie Ustawy podajemy niżej:

Dwojaka służba wojskowa

Służba wojskowa jest dwojaka: czynna i pomocnicza.

Służba czynna.

Rozpoczyna się 1 stycznia tego roku kalendarzowego, w którym obowiązany kończy lat 18 życia i trwa do końca tego roku kalendarzowego, w którym kończy lat 50.

Rodzaje służby czynnej.

Służba wojskowa czynna obejmuje: służbę w wojsku stałym, w zapasie, w rezerwie, w obronie kraju w pospolitem ruszeniu.

Służba w wojsku stałym.

Obowiązek służby czynnej rozpoczyna się 1 stycznia tego roku kalendarzowego, w którym należący do niej kończy lat 20. Służba w wojsku stałym trwa dwa lata, licząc od dnia rozpoczęcia służby.

Kto należy do zapasu?

Zapas obejmuje wszystkich tych, którzy przy poborze uznani zostali za zdalnych, jednakże z powodu wypełnienia kontyngentu nie mogli być powołani do służby w wojsku stałym. Służba w zapasie trwa trzy lata.

Do rezerwy?

Służba w rezerwie trwa od chwili uwolnienia ze służby w wojsku stałym, względnie, aż do końca tego roku kalendarzowego, w którym obowiązany kończy lat 30.

Do obrony krajowej?

— należy każdy zwolniony z rezerwy do końca tego roku kalendarzowego, w którym kończy lat 40.

Pospolite ruszenie.

Obowiązek służby w pospolitem ruszeniu trwa od 1 stycznia tego roku kalendarzowego, w którym obowiązany do niej kończy lat 18, do końca tego roku kalendarzowego, w którym kończy lat 50, o ile nie pełni w tym czasie służby w wojsku stałym, w zapasie, w rezerwie, ani w obronie krajowej.

Służba pomocnicza.

Obowiązek służby pomocniczej istnieje tylko w czasie wojny. Obejmuje ona wszystkich nie powołanych pod broń od początku tego roku kalendarzowego, w którym kończą lat 16, aż do 60 roku życia.

Technika poboru.

Przegląd.

Przegląd powołanych do wojska odbywać się będzie corocznie między 15 października a 15 grudnia.

Komisja przeglądowa.

Przegląd dokonuje komisja przeglądowa, złożona: z szefa bataljonowej komendy uzupełnień; z komisarza rządu polskiego, delegowanego przez min. spraw wewnętrznych, z lekarza wojskowego, z delegata sejmiku powiatowego. Celem udzielenia komisji przeglądowej informacji o za-

ciężnych mają stawić się do przeglądu także wójtowie gmin. Przewodniczy komisji przeglądowej komisarz rządu polskiego, delegowany przez ministra spraw wewnętrznych.

Ulgi i odroczenia.

mają dotyczyć słabych, mających wzrost zbyt mały lub cierpiących na choroby nieuleczalne; wskutek stosunków rodzinnych i majątkowych; z przyczyn zawodowych (naukowych). W razie ogłoszenia mobilizacji wszystkie odroczenia tracą moc.

Zwolnienie od obowiązku służby.

dotyczy wyświęconych kapłanów i zakonników, pastórów wyznani reformowanych oraz przydzielonych gmin wyznaniowych izraelskich i innych, nie będą powołani do służby z bronią w reku również znajdujący się pod śledztwem za przestępstwa kryminalne, lub skazani na więzienie.

Służba ochotnicza.

Ustawa przewiduje jednoroczną służbę ochotniczą dla abiturjentów szkół średnich lub dla tych, którzy ukończyli co najmniej 6 klas szkoły średniej z dobrym wynikiem specjalnego egzaminu. Do służby ochotniczej wogóle przyjęty być może każdy między 17 a 28 rokiem życia, o ile do skończenia 21 lat życia złoży zezwolenie rodziców.

Obywatele naturalizowani.

Poddani państwa obcych, którzy uzyskają obywatelstwo polskie w tym wieku, w którym obywatel polski obowiązany jest do służby wojskowej, mają być połącznieli do służby wojskowej w odpowiedniej kategorii służby.

Podział na okręgi wojskowe.

Królestwo Polskie pod względem służby wojskowej podzielone będzie na określoną liczbę okręgów wojskowych. Podział ten wienli być zastosowany do podziału administracyjnego kraju. W myśl przepisów przedchodnich tworzyć się na razie 6 okręgów wojskowych: Warszawa I, Warszawa II, Piotrków, Kalisz, Kielce, Lublin.

Określenie kontyngentu.

Rada Stanu, względnie Sejm Królestwa Polskiego określi na wniosek rządu na każdy rok liczbę zaczętych, wymagana przez skompletowanie wojsk.

Przepisy przechodnie.

Ci, którzy wstąpiili do służby w Legionach Polskich (Polskim Korpusie Posiłkowym) oraz w wojsku polskiem podczas wojny uważani będą za pełniących obowiązek służby wojskowej zgodnie z ustawą.

Tym, którzy odbyli służbę czynną w wojsku rosyjskiem podług wojskowej ustawy rosyjskiej obywatelom Królestwa Polskiego wlicza się czas służby w wojsku rosyjskiem przed wojną i w czasie wojny według przepisów ustawy.

Byli oficerowie rezerwy armii rosyjskiej mogą być, po uzupełnieniu wyszkolenia, mianowani oficerami w wojsku stałym, względnie rezerwie.

Komenda Główna Wojsk Polskich zarządzi na podstawie list przegląd obowiązków w pierwszej linii poddane zostaną przeglądowi te roczniki, które odbywały już służbę wojskową w wojsku rosyjskiem. Termin rozpoczęcia przeglądu i kolejność powoływania roczników będą ustalone w rozporządzeniu Komendy Głównej Wojsk Polskich.

Działające przed ogłoszeniem Ustawy niniejszej przepisy o pomocy dla wojskowych oraz rodzin wojskowych w służbie polskiej lub rosyjskiej zachowują moc swoją do czasu wydania ustawy normalnej dla wojskowych armii polskiej.

Wszelkie zwolnienia, ulgi i odroczenia służby, przyznane przez władze rosyjskie, obowiązujące do służby wojskowej zacho-

wują o tyle moc prawną, o ile zatwierdzone zostaną przez władzę wojskową polską. Przepisy przechodnie zachowują moc swoją aż do odwołania przez władze polskie.

Z Rady Stanu.

Wygotowana przez Radę ministrów a skceptowana przez Radę Regencyjną Ustawa wojskowa z wiedzą obu rządów okupacyjnych będzie przez rząd polski wniesiona na jednym z pierwszych posiedzeń Rady Stanu.

Projekt ustawy wojskowej, który podaliśmy w dzisiejszym numerze „Gońca”, został już w formie druku doręczony wszystkim posłom, nie mógł dotąd być wniesiony do łaski marszałkowskiej.

Następne plenarne posiedzenie Rady Stanu odbędzie się w sobotę, po czym nastąpi dwutygodniowa przerwa, celem umożliwienia komisjom opracowania materiału dla debat na pełnych posiedzeniach Rady Stanu.

Wśród sfer poselskich daje się zauważyć tendencję do nieurządzenia ferji letnich. Zgodnie więc z opinią p. ministra J. Stackiego, Rada Stanu będzie pracowała bez przerwy, przynajmniej do czasu zatwierdzenia najniezbędniejszych projektów ustaw.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN (Urzędowo). Wiekta Kwatera Główna donosi 3 lipca.

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu baw. ks. Ruprechta.

Pomyślnie walki wywiadowcze. Silniejsze natarcia angiłków pod Meris i Moyenneville (na południe od Arras) rozchwiał się.

W miejscowych walkach na północny zachód od Albert wzięliśmy jeńców.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na północ od Aisne wywiązały się dziś rano miejscowe walki.

Między Aisne a Marną utrzymała się ożywiona działalność nieprzyjaciela. Odparto częściowo natarcia pod St Pierre—Aigle i na zachód od Chateau—Thierry.

Z eskadry amerykańskiej, złożonej z 9 jednostek, zestrzelono 4 samoloty. Porucznik Udet osiągnął przy tem 39, porucznik Lössenhardt 38 i 34 zwycięstwo napowietrzne.

Porucznik Friedrichs i wicefeldfelb Thom zestrzelili każdy 30 przeciwnika.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Starcie na morzu Adria-tyckiem.

WIEDEN 3 | 7. Urzędowo komunikują:

W dniu 2 bm. zrana mały oddział naszych torpedowców napotkał w

północnej części morza Adriatyckiego przeważająca liczebnie eskadra nieprzyjacielskich łodzi torpedowych. Wywiązała się ożywiona wymiana strzałów z bliska, przy czem naszym torpedowcom udało się wzniecić pożar na wielkim kontrtorpedowcu nieprzyjacielskim, oraz ciężko uszkodzić inny.

Wróg przerwał bitwę i cofnął się z ogromną szybkością do swej podstawy operacyjnej. Nasze jednostki bojowe ucierpiały nieznacznie i nie poniosły żadnych strat prócz kilku rannych.

Komenda floty.

Wojna morska.

Admiralicja angielska komunikuje: Wczorajem 27 czerwca 4 angielskie torpedowce, patrolujące na wybrzeżu belgijskim, ujrzały 8 nieprzyjacielskich kontrtorpedowców. Torpedowce nasze podążyły z największą szybkością w kierunku wschodnim, poczym zawiązały walkę z wrogiem na całszą odległość. Po trwającej kwadrans walce, podążyły ku wrogowi 3 nowe kontrtorpedowce, poczym eskadra nasza cofnęła się na główną linię frontu. Nieprzyjacieli nie ścigał nas i walka została przerwana.

Z pośród naszych statków żaden nie odniósł szkód.

Walki wśród Słowian.

STOKHOLM, 3 | 7. Droga na Finlandję nadeszły tu wiadomości o straszliwej masakrze żołnierzy czesko-słowackich. W Gunie kazał sowiet za jednym razem stracić 2000 więźtych do niewoli żołnierzy czesko-słowackich.

Żołnierzy tych etoczono i wystrzelano z karabinów maszynowych.

Ze swej strony czesi w krwawym odwrocie rozstrzelują schwytych czerwonychwardzistów.

Wedle doniesienia petersburskiej agencji telegraficznej nastąpił na Syberji rozłam między oddziałami czesko-słowackimi.

Część ich przybrała nazwę „Gwardji śmierci”.

Gwardja śmierci zorganizowała się do walki na śmierć i życie z bolszewikami.

Tajemnicze plany Japonji.

STOKHOLM, 3 | 7. Nadeszły tu wiadomości o nowych jakichś tajemniczych planach japończyków na Syberji.

Do Władywostoku nadeszły znówu wielkie transporty wojsk japońskich.

Między japońskim a syberyjskim rządem toczą się podobno rokowania w sprawie wspólnego wystąpienia przeciwko rządowi sowietów.

Rokowania te prowadzone są w Omsku dokąd także przybyli wysłańcy rządu chińskiego.

Chiński generał Ma, przeznaczony na dowódcę wojsk koalicji na Syberji udał się do Władywostoku.

W stolicy Francji.

„Secolo” donosi z Paryża:

Z chwilą włączenia Parwta w stronę wojenną zaczęły się dla mieszkańców dni udreki. Powodem tego najgłośniejsze, często sprzeczne zarządzenia, krepujące życie stolicy.

Skutkiem ostatnich zarządzeń władz i wreszcie z powodu ataków lotniczych i ostrzeliwania miasta, ludność stolicy Francji popadła w stan niesłychanie silnego zdenerwowania.

Jest to stan pewnego rodzaju psychozy wojennej ogromnie niebezpiecznej ze względu na możliwość nagłych i niespodziewanych panik.

Dzienniki podają, że ta psychoza

Tajny traktat austriacko-ukraiński czyli podział Galicji.

Według doniesienia „Berliner Lokal-Anzeigera” z Wiednia rozdzielono w d. 1 lipca wśród kół politycznych austriackich rzekomo tekst tajnego układu, który za sprawą hr. Czernina stanął w Brześciu Litewskim między Austrią a Ukrainą w sprawie podziału Galicji.

Według tego układu Ukraina zobowiązała się nadać o siebie polakom zupełną autonomję narodową.

Natomiast rząd austriacki celem nadania autonomji narodowej ukraińcom w Austrii przyrzekł najdalej po dzień 31 lipca wnieść do izby pelsekiej projekt ustawy, mocą której Wschodnia Galicja i Bukowina mają tworzyć osobny a wspólny kraj koronny. Odnosny ustęp traktatu Seidlera brzmi:

„Ponieważ u k r a i Ń c y przyznali mniejszości zamieszkałym na Ukrainie w tej liczbie i polakom dużą autonomję i możność kulturalnego rozwoju, przeto my, chcąc wzamian zapewnić rozwój kulturalno-narodowy tej części ukraińskiego narodu, która mieszka na terytorjum Austrii, a

mieszkańców stolicy ma tak specyficzne cechy, że z całą słusnością można ją nazwać chorobą paryską.

Liczba dział porozmieszczonych w różnych punktach miasta wrosta niesłychanie. Paryż jest obecnie poprostu naszpikowany armatami.

Udział kobiet w wojnie.

Francuskie dzienniki podają, że z jednego z amerykańskich portów odpłynął niegdyś niemiecki parowiec „Vatschand”, wioząc na pokładzie żołnierzy amerykańskich.

Jak podaje „Matin” z Nowego Jorku w Ameryce ściągnięto młode dziewczęta, szczególnie francuski z przeznaczeniem odwiezienia ich do Europy i użycia do służby wojskowej.

Nowe tanki francuskie.

W czasie ostatnich walk pod Villers Cotteret zastosowali francuzi pierwszy raz nowe tanki.

Tanki te są mniejsze i cała załoga składa się tylko z trzech ludzi. Uzbrojenie stanowią armaty i karabiny maszynowe.

Zaletą nowych tanków jest ich większa szybkość w poruszaniach.

Na wybrzeżu murmańskim.

„Svenska Dagbladet” dowiadyuje się z Helsingforsu o wojennych przygotowaniach koalicji na wybrzeżu murmańskim.

W porcie murmańskim znajdują się dwa angielskie i dwa francuskie okręty wojenne, zaś w zatoce Peccengi jeden okręt francuski.

Do Kandalaki przybył pociąg opancerzony z anglikami, francuzami, serbami i rosjanami. Anglicy obsadzili Kem i wybudowali tu silne fortyfikacje. Zapasy żywności są dość znaczne na skutek prawidłowego dowozu z Anglii.

Chwila bieżąca.

— Pewna ilość poważnych firm w Chrystjanji otworzyła w Rosji biuro dla ochrony interesów firm nerweskich.

— Trzy tysiące marynarzy floty bałtyckiej maszeruje w kierunku Murmańskiej drogi żelaznej dla walki z anglikami.

— Komisarze ludowi powzięli uchwałę unarodowienia przemysłu naliczanego w Rosji. Produkcja i sprzedaż nafty będą monopolem państwowym.

to w celu większego jeszcze zbliżenia państw, oświadczamy, że najdalej do dnia 31 lipca zostanie wniesiony do parlamentu projekt ustawy o utworzeniu osobnego koronnego królestwa z Bukowiny i z tej części Wschodniej Galicji, która jest w przeważającej ilości zaludniona przez ukraińców. Rząd austriacki użyje wszystkich środków konstytucyjnych, stojących do jego dyspozycji, żeby ten projekt ustawy drogą parlamentarną stał się ustawą obowiązującą.

Ta wiadomość potwierdza w całej pełni dzisiejszą informację „Przeglądu Porannego”, z którego czerpiemy niniejszą wiadomość, przyczem trzeba nadmienić, pisze wspomniane pismo, że czesi nigdy nie przystali by na podział Galicji z obawy, aby potem i Czech nie spotkał ten sam los.

Również i niemcy alpejscy zawahaliby się głosować za tym projektem, który stworzyłby prejudykt do podziału Styrii na dwa kraje koronne: niemiecki (Styria północna) i słoweński (Styria południowa).

— Według informacji nadeszłych z Moskwy do londyńskiego „Timesa” wybory do sowietów w całej Rosji dały bolszewikom 92 proc. wszystkich oddanych głosów.

— Następujące linje graniczne kolei żelaznych zostały oddane pod zwierzchnictwo naczelnej komendy francuskiej: Trouvilles—Boucelles—Mezidon—Surdon—Alemaceuille—Massis—Fours—Bourges—Monchanin—Chaugny—Dole—Pont Arlier.

— W Wiedniu zanotowano wypadki „choroby hiszpańskiej” (influcyji).

Co słychać nowego?

Wielki książę Michał.

Zwany agitator rosyjski, Birczew, przeszedł ze Stokholmu do paryskiego „Matina” deposesz następująca: Teraz, gdy wielki ks. Michał stanął na czele ruchu przeciwko bolszewikom, patrioci rosyjscy będą w możności w związku z Kałedinem i Kornilowem, walczyć o uratowanie Rosji i doprowadzić do zbliżenia się ze sprzymierzeńcami, aby wspólnie z nimi zorganizować obronę.

Nowe sowiety.

„Neue Zuercher Ztg.” podaje: W całej Rosji po wsiach tworzą się tak zw. „Sowiety biednych muzyków”.

Zadaniem ich zwalczanie dotychczasowych sowietów chłopskich z powodu tego iż te zupełnie wyzbyły się ducha bolszewickiego.

Dawne sowiety chłopskie zostały rozwiązane.

Kerenski zbawcą Rosji?

Havas donosi z Paryża: Pojawienie się Kerenskiego na widowni witalne jest we Francji z ogromnym zapalem.

Dzienniki wyrażają przekonanie, że Kerenski stanie się tym osobnikiem około którego zgrupują się uśpięne moce narodowe Rosji, ażeby wyswobodzić wielką, potężną, niepodzielną Rosję.

Hotel, w którym mieszka Kerenski oblega stale wielki tłum ludzi.

Zdobycie Niemcecka w Rosji.

Doniesienie Biura Wolffa. Komunikat wojennego urzędu prasy daje przegląd zdobyczy wziętej w ciągu czasu od dnia 18 lutego do dnia 2 kwietnia podczas posuwania się naprzód w głąb Rosji. Tak więc, według komunikatu, dostały się do niewoli 4 sztaby armji, 5 sztabów kor-

3
Biblioteka
Archiwum

pusów, 17 sztabów dywizji, pewna liczba sztabów pułkowych, 4811 oficerów i 77342 żołnierzy. Jako zdobytych dostało się 4,981 armat i 2,867,500 pocisków artyleryjskich, 1,263 miotaczy min, 9,490 karabinów maszynowych, 751,972 karabinów ze 102,250,900 nabojami. Z taboru przewozowego wpadło do rąk zdobywców 2,100 lokomotyw, 26,650 wagonów kolejowych, 63,102 wozów, 13,650 koni, 1,272 wozów ciężarowych, 22 wozy opancerzone, 27 tanków, 28 wagonów warsztatowych i 1,705 kuchni polowych. Dopełniają zdobyczy 152 samoloty, 1 pociąg opancerzony i 1 pociąg z armatami i 6 pociągów szpitalnych.

Stracenie 300 jeńców.

Korespondent wojenny „Neue Freie Presse”, Adelt, donosi z frontu, że 300 jeńców narodowości czeskiej i słowackiej, wziętych do niewoli przez wojska austriacko-węgierskie podczas bitwy nad rzeką Piawe, sąd wojenny skazał na śmierć przez powieszenie. Wyrok natychmiast wykonano.

Zadania Ministerstwa rolnictwa i dóbr koronnych.

Minister rolnictwa p. Dzierżbicki wobec przedstawicieli prasy warszawskiej i przedstawiciela Delegacji prasy prowincjonalnej wyczerpująco wyliczył we wtorek 2 lipca najbliższe zadania Ministerstwa, które przedstawiają się w następujący sposób:

I. Ministerstwo rolnictwa i dóbr koronnych zamierza działalność swą oprzeć na ścisłej współpracy z instytucjami i stowarzyszeniami społecznymi. Ministerstwo ograniczać się będzie mogło do działalności ustawodawczej, kierowniczej, nadzorczej i subwencyjnej.

II. Wszelkie rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa będą miały na widoku przede wszystkim ogólne interesy państwowe oraz podniesienie ogólnego dobrobytu, nie zaś interesy poszczególnych klas i stanów. Szczególniej ludność bezrolna i małorolna powinna widzieć wyraźnie, że o los jej Ministerstwo dba nie mniej, jak o losy innych obywateli państwa i że nad niemi bezpośrednio państwo rozciąga opiekę. W tym zakresie Ministerstwo zamierza przedewszystkiem:

a) zająć się ustawodawstwem, dotyczącym prawa o najmie, zabezpieczeniu bytu i starości pracowników rolnych, sprawa pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami sezonowymi.

b) ułatwiać osiedlanie się na własnym zagonie bezrolnych oraz powiększenie warsztatów pracy małorolnych.

Ministerstwo przygotowało projekt statutu Banku Ziemskiego, który będzie dostarczał kredytów na kupno ziemi przez rolników drobnych oraz kredytów meljoracyjnych.

III. Obok akcji parcelacyjnej Ministerstwo zwraca szczególną uwagę na podniesienie wytwórczości rolniczej przez a) rozszerzenie wiedzy fachowej rolniczej wśród szerokich mas ludowych; b) usunięcie szlachowic, zniesienie służebności i osuszenie zabagnionych dzisiaj przetrzeń.

W tym celu Ministerstwo rolnictwa przedstawia Radzie Stanu projekt organizacji urzędów ziemskich, które mają kierować parcelacją i kolonizacją wewnętrzną oraz zająć się scalaniem gruntów, zamianą służebności, podziałem wspólnych pa-

stwisk, wreszcie przeprowadzeniem meljoracji gruntów, osuszeniem bagien. Ta ostatnia sprawa ma szczególnie doniosłe znaczenie, gdyż wobec przewidywanego powrotu po wojnie znacznej fali wychodźców, sezonowych robotników z Niemiec, będzie potrzeba znaleźć dla nich odpowiednie zajęcia;

c) przez podniesienie wytwórczości rolniczej zapomocą organizacji kredytu, zbytu i wogóle wytwórczości rolniczej, przez szerokie zastosowanie zasad współdziałłości i rozpowszechnienia zrzeszeń współdzielczych. Odpowiedni projekt został wniesiony do Rady Stanu. Uchwalenie tego prawa będzie wielkim krokiem naprzód, gdyż drobna własność wówczas tylko będzie mogła stanąć na poziomie, odpowiadającym potrzebom postępu, jeżeli zdoła wytworzyć silną organizację współdziałczą.

Pe przyjęciu przez Radę Stanu wniesionych projektów nastąpi ostateczna organizacja zarówno urzędów ziemskich, jak i Banku Ziemskiego. Tymczasem rozpoczęliśmy już robotę przygotowawczą. Wykształcenie przez Ministerstwo rolnictwa kandydaci na komisarzy ziemskich wystąpi po kraju zbierając materiały i przygotowując grunt dla przyszłych urzędów ziemskich.

KRONIKA.

— Na kursa pedagogiczne.

Rada miejska postanowiła udzielić 2 nauczycielom szkół elementarnych urlopów i zapomogi po mk. 1000 w celu wyjazdu na kursa pedagogiczne do Warszawy.

— O podniesienie taryfy za prąd.

Rada Miejska odrzuciła wniosek Magistratu o podniesienie taryfy za prąd elektryczny. Magistrat jednak się na to nie zgodził i sprawa ta będzie rozpatrywana ponownie na najbliższym posiedzeniu Rady.

Udzielenie zapomogi.
Rada miejska zatwierdziła udzielenie zapomogi w sumie mk. 5,500 Tow. Opieki Szkolnej na kursa po południowe.

Podniesienie opłaty.
Towarzystwu Opieki nad bezdomnymi dziećmi podniesiono opłatę dzienną za jednego wychowawcę do i mk. 75 fen. dziennie.

— Na dozorców.

Sejmik powiatowy uchwalił 2400 mk. zapomogi na wykształcenie dwu dozorców budowlanych, mających pełnić nadzór nad rolniczymi i miejskimi pracami meljoracyjnymi i budowlanymi. Kursy te będą w Warszawie, wykłady rozpoczną się 1 października r. b. i trwać będą przez rok. Koszty utrzymania i nauki wynoszą 1200 marek, które będą pokryte z pieniędzy, otrzymanych od Sejmiku powiatowego. Ci, którzy chcą się zapisać powinni przedstawić następujące świadectwa: 1) uprzednie wykształcenie teoretyczne dwu klas normalnych i znajomość języka polskiego (pisać i ustnie), 2) ukończenia 19-go roku życia, 3) świadectwo o prowadzeniu się dotychczasowem i t. p.

Zgłoszenia przyjmuje urząd budowlany, ul. P. Marji nr. 62.

— O zaległe podatki.

Z powodu odmownej odpowiedzi Szefa Zarządu Cywilnego w Warszawie w sprawie rozłożenia zaległych podatków z nieruchomości na lat 5 Rada miejska uchwala zalegające podatki zabezpieczyć drogą sądową na odnośnych hipotekach.

Ze szpitalnictwa.

W dniu wczorajszym przebywało na kuracji w szpitalu N. Marji Pan-ny 77 chorych, z tego 30 mężczyzn, 28 kobiet, 24 dzieci.

— Nowa przedsiębiorstwo.

Jak się dowiadujemy w mieście naszym ma być utworzona fabryka obuwia. Przedsiębiorstwo to będzie miało za zadanie zwalczanie paska na obuwie.

— Bosaki.

Rada Op. m. Częstochowy chce przyjąć z pomocą biednej ludności, nabyła transport bosaków składanych, które sprzedaje w cenie od Mk. 6 do 10—zależnie od wielkości.

Brak białego chleba.

Miasto nasze od paru dni odczuwa brak białego chleba, którego cena doszła już do 2 mk. 20 fen. za funt.

— Ostrożenie.

Wszystkie osoby, którym dozwolone jest przeprowadzenie rekwizycji winy mieć przy sobie odpowiednie legitymacje władz. Legitymacje te winny one bezwarunkowo przedstawić na żądanie. O osobach, które dokonywują rekwizycji bez legitymacji należy natychmiast donieść władzom.

Ostrzeżenie to jest w związku z nadużyciami pewnej szajki, dopuszczającej się samowolnych rekwizycji. Część członków tej szajki już aresztowano.

— Karty pozwolenia na jagody

Karty pozwolenia na zbieranie jagód w lasach rządowych i donacyjnych są do nabycia u gajowych za opłatą marki na rok.

Z Warszawy.

Za zniewagę w druku.

Skazani wyrokiem Sądu Okręgowego za zniewagę w druku pp. Makowiecki i Binder, w sprawie, wytoczonej przeciwko nim przez warszawską szkołę dramatyczną, wnieśli skargę apelacyjną.

Miljon na oświatę.

Zapisana przez Wojciecha Sawickiego na stypendja dla młodzieży polskiej suma, określona będzie ściśle po wykonaniu rozporządzeń testamentowych. Dzisiaj już zaznaczyć można, że suma ta będzie wynosiła w przybliżeniu milion marek. Jak wiadomo, pieczę nad tym zapisem na oświatę polską zmarły powierzył kasie imienia a-ra Mianowskiego.

Z Łodzi.

Sensacyjne aresztowanie.

Wielką sensację wywołało dokonane przez policję kryminalną aresztowanie 3-ech najbardziej znanych i popularnych obywateli polskiej Rudy Pabjanickiej: Stefańskiego, właściciela parku, w którym odbywają się wszelkie zabawy w dni świąteczne, Skoneckiego, naczelnika milicji w Rudzie Pabjanickiej i Ciechowskiego. Wszyscy trzej zostali aresztowani pod zarzutem współdziałania w głośnej sprawie fałszerstwa banknotów Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. W sprawie tej poprzednio został już oddany w ręce władz śledczych niejaki Tomaszewski. Aresztowanych osadzono w więzieniu przy ul. Długiej.

Śląsk Cieszyński

a Rada Stanu.

Z Cieszyna piszą do Kur. War. Cała tutejsza prasa polska uważa otwarcie Rady Stanu za fakt doniosłego znaczenia. Pisma cieszyńskie witały Radę słowami nadziei i dają wyraz przekonaniu, że dawne węzły, przez Siekiewicza i Osuchowskiego między Warszawą a kresami śląskimi tak ściśle zadzierżnięte, ale z powodu wojny rozluźnione, zyskają znowu na sile.

„Poseł Ewange licki”, organ pola-

Dzisiaj od godz. 10 do 11-jej rano odbywać się będzie sprzedaż papierosów po 60 fenigów paczka. Goldman ul. P. Marji № 12.

ków ewangelików, notuje z radością fakt, że w Radzie Stanu zasiada dwóch superintendentów ewangelickich, jako wtylistów. „Głos ludu śląskiego”, tudzież „Dziennik Cieszyński” najważniejsze zadanie Rady widzą w utorowaniu drogi dla demokratycznego sejmiku polskiego.

Wiele niezadowolonia wywołał telegram Tertila, prezesa Koła polskiego w Wiedniu, do Rady Stanu. Dr. Tertil telegrafował: „My polacy, zamieszkałi w Galicji...” i zapomnieli całkiem o Śląsku. Słusznie pytają: Dlaczego prezes Koła polskiego w Wiedniu nie chce być także przedstawicielem Śląska polskiego? Przecież w Królestwie Cieszyńskim mieszka ćwierć miliona Polaków, których nie można wyrzucić poza nawias. Nadto Śląsk ma trzech posłów polskich w Wiedniu, dwaj należą do Koła.

Prawdopodobnie reprezentacje polskie na Śląsku będą zmuszone wobec tego wysłać do Rady Stanu osobne, wyrazy powitania.

Konsorcjum wydawnicze lipskie.

„Czas” otrzymuje następującą informację: W ostatnich dniach zawiązało się kon-

sorcjum niemieckie z kapitałem 3 milionów marek, z siedzibą w Lipsku, celem wydawania polskich książek. Wiadomo, że już raz, około r. 1860, był Lipsk bardzo poważnym centrum ruchu wydawniczego polskiego, a mianowicie za czasów firmy Brockhausa. Było to w epoce Bachowskiej reakcji u nas, a Paszkiewiczowskich i Bergowskich rządów w Królestwie, podczas gdy w Niemczech panowała względna swoboda. Firma Brockhausa wydawała wówczas arcydzieła polskiej literatury, których w kraju drukować nie można było („Biblioteka Brockhausa”) i położyła dla nas pod tym względem poważne zasługi. Zapewne jednak i sama dobrze na tem zarobiła.

Dobrze zarobić na literaturze polskiej pragnie i nowe konsorcjum. Ma ono zamiar drukować książki polskie i sprzedawać je po cenach możliwie zbliżonych do przedwojennych. Ponieważ u nas Koszyński druk, a także i papier, są w porównaniu do niemieckich podwójnie wyższe, przeto nowe konsorcjum kalkuluje niewątpliwie trafnie. Książki drukowane w Lipsku będą o połowę tańsze, aniżeli w Krakowie lub w Warszawie. Żadna polska drukarnia nie potrafi wytrzymać konkurencji z cenami lipskimi. Ponieważ przy obecnych stosunkach książka polska musi być kilkakrotnie droższą niż przed wojną, przeto publiczność zwróci się z natury rzeczy do książek lipskich. Zapewne też i nasi wydawcy będą powoli przenosić się z drukiem do Lipska lub do innych miast Rzeszy, o ile tam powstaną drukarnie polskie.

Polskie drukarstwo i księgarstwo zosta-

je jak najpoważniej zagrożone. Robotnicy zecerzy tracą warsztaty pracy. Konsorcjum lipskie będzie zarzucać Polskę wydawnictwami, nie dyktowanymi żadną inną myślą, jak tylko chęcią zarobku. A dobrze jeszcze, jeśli ta tylko myśl będzie tam dominowała a nie przypląta się przypadkiem jakie inne dążenie.

Rozmaitości.

Ćwierćmilionowy zapis.
Zmarły ban Chorwacji Tomasz zapisal na rzecz południowo-słowiańskiej Akademii nauk i sztuk ćwierć miliona koron, zaś uniwersytetowi chorwackiemu swoją słynną bibliotekę, liczącą przeszło 35,000 dzieł. — Z tych niektóre należą do rzadkości w całej Europie środkowej.

NADESLANE.

Wobec częściowego zawieszenia czynności przez personel farmaceutyczny, właściciele aptek niniejszym mają honor powiadomić mieszkańców m. Częstochowy, że począwszy od dnia 4 Lipca apteki zamykane będą o godzinie 8 ej wieczorem.

Zawieszają się również częściowe dyżury nocne w aptekach w śródmieściu. O kolejnych dyżurnościach aptekach informować będą odpowiednie napisy na lokalach aptecznych. 0199—

Teatr „**PARYSKI**” ul. Panny Marji № 19

Program od Wtorku 2-go do Piątku 5-go Lipca r. b. włącznie.

Tajemnica matki

Dramat w 5-ciu częściach podług powieści głośnego angielskiego pisarza

Dickensa

Znana publiczności

Lisa Weise

w roli głównej.

NAD PROGRAM:

Przeгляд mód na wystawie w Bernie.

(Zdjęcie z natury)

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. **Czesława Zaka.**
Słuchacza Kuchneratorjum, Warszawskiego.

CENY. MIEJSC Z W Y K Ł E.
— Szczegóły w programach —

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „**ODEON**” ul. Panny Marji № 27.

Program od czwartku 4 do niedzieli 7 Lipca.

TYLKO 4 DNI

TYLKO 4 DNI

ROZWIEDZENI

Znakomita farsa w 5-ciu aktach,

Z **Wigo Larsenem** i **Wandą Treuman**

w rolach głównych.

Nad program: **Sensacja aktualna!**

Najświeższe zdjęcia z frontu włoskiego Ostatnie walki nad Piawo.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem AL. SALZBERGA. — — — Bufet cukierniczy przy teatrze

Dla młodzieży wejście wzbronione — — — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach.

Biuro Elektro - Techniczne S. BARTELSKIEGO

ul. Panny Marji № 38. 0184—
przyjmuje wszelkie roboty instalacyjne oraz plany instalacji elektrycznych. Skład artykułów elektro-technicznych po cenach przystępnych.

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład, kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pianina, maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca oalkowite umeblowanie, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji 78. obok parku. 416—

Do wynajęcia pokój umeblowany z elektrycznym oświetleniem od zarządkownika Szkoła 8.

Do sprzedania wózek dziecięcy ul. Mickiewicza 18. Wiad. u stróża. 720—

Krakowska Pracownia ubiorów damskich

przyjmuje wszelkie obstalunki i wykonywa takowe według zagranicznych modeli

M. ZAKS

Nowy Rynek 2. 711—

Potrzeba jest do żyta 10 koszarzy z ubiorcami. Mandur studencki do sprzedania Wiad. Wieluńska 14 u p. Podlewskiej. 721—

Potrzebni praktykanci i ochotnicy do pomocy. Warsztaty mechaniczne Szczęsny Zielenia 15. 713—

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

ul. Panny Marji (1 Aleja) № 10.
Wymywanie zębów bez bólu. Piombi. Zęby sztuczne. Korony. Laboratorium zębów sztucznych. codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem. **Geny bardzo przystępne.**

Do sprzedania taras, 2 szafy garderobiane, kredens kuchenny biblioteczka dębowa komoda i t. p. Wieluńska 8 m. 1 710—

Szafy, stoły, krzesła, komody i różne meble poleca po cenach przystępnych skład Mebli ul. P. Marji 12. 724—

Maliny w wyborowym gatunku Humber-towska 16. 714—

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkowszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”